

tage sig, til først at begynde den 2. Januar 1925 for derefter at løbe over de 4 paafølgende Aar, er, synes jeg, en ganske uforklarlig Fremgangsmaade, hvis man ikke blot dermed vil sige: Lad vore Efterfølgere om at klare, hvorledes disse Penge skal skaffes til Veje og udbetales; vi gør ikke andet end at give et Løfte. Det koster os ikke noget. Lad dem, der kommer efter os, saa om at indfri Løftet. Det er, synes jeg, ikke nogen paaskønnelsesværdig Fremgangsmaade, og jeg haaber ikke, det skal blive Resultatet af den Behandling, Lovforslaget bliver underkastet. For øvrigt ønsker jeg, at Lovforslaget skal blive underkastet en velvillig og saglig Overvejelse og Drøftelse i det Udvalg, til hvilket det vil blive henvist.

Jeg ser dog en betydelig Fare i Lovforslagets Konsekvenser, thi det lader sig aldeles ikke fastholde, hvad det ærede Medlem Hr. Aksel Jensen sagde. Jeg skal kort og tydeligt gengive hans Udtalelser, som gik ud paa, at Kalundborg og de andre Banker skal have den Hjælp, som her er foreslaaet, men saa skal heller ingen Sinde andre have nogen Hjælp. Det er et Standpunkt, der er ganske umuligt. Naar man først har tegnet en Garanti for hele Landmandsbanken og derpaa yder en Hjælp til disse 7 Banker, saa maa der indtræde noget afgørende, inden vi kan nægte Hjælp til Sparere i et hvilket som helst andet Bankinstitut, der krakker, og dette afgørende kan ikke være andet, end at vi faar en ny Banklov, en ny Ordning af Bank- og Sparekassevæsenet i det hele. Det gjorde mig meget ondt at høre, at man nu forlader Løftet om, at der skulde blive forelagt en Banklov i denne Rigsdagssamling; idet det ærede Medlem Hr. Aksel Jensen, som vel paa dette Punkt er kendt med Ministeriets Planer, udtalte, at vi kunde faa et Banklovforslag at se i dette høje Ting til Efteraaret. Kan vi først vente at se det til Efteraaret, saa kan en ny Banklov ikke blive vedtaget før tidligst om et Aar, men saa længe dette ikke er sket, maa det, at man har garanteret Landmandsbanken og her hjælper de 7 Banker, der omfattes af dette Lovforslag, drage den Konsekvens efter sig, at Staten træder til overfor alle de Pengeinstitutter, der kommer i Vanskeligheder, indtil vi om et Aars Tid eller saa har faaet en ny Banklov. Jeg maa derfor meget indtrængende opfordre til, at vi snarest muligt faar forelagt et Lovforslag til en ny Banklov med Bestemmelser om Oprettelse af en Krisefond — hvis man anser denne Vej for rigtig — og Adskillelse mellem Banker og Sparekasser, muligvis

ved Oprettelsen af specielle statsgaranterede Sparekasser som Postsparekasser eller lignende. Saa kan man sige, at de Folk, der vil spare, kan indsætte deres Penge i disse af Staten garanterede Sparekasser og Pengeinstitutter, men hvis de gaar andre Steder hen med deres Penge — altsaa udenom de af Staten garanterede Steder —, er det en Selvfølge, at de ingen Hjælp kan faa af Staten. Saa længe vi ikke er naaet til en saadan Lovgivning, ser jeg altsaa ikke rettere, end at Konsekvensen af det, her foregaar, maa blive meget stor.

Jeg ønsker altsaa det foreliggende Lovforslag underkastet en velvillig saglig Behandling, men ser meget vel Faren ved at fortsætte ad denne Vej: at lade Staten hjælpe Sparerne i alle krakkede Pengeinstitutter, hvad enten Krakket skyldes den ene eller den anden Grund, men anser det dog for muligt at komme ind paa den Betragtning, at man kun bør hjælpe dem, som virkelig trænger, fordi de ikke er i Besiddelse af Formue, og hvis Sparemidler ikke overstiger et vist Beløb.

Boa: Saaledes som dette Forslag til Lov om Statsstøtte til forskellige Bankers Sparere her foreligger, mener jeg, at det har ganske overordentlig vidtrækkende Konsekvenser, muligvis for meget til den ene Side og for lidt til den anden Side, og jeg vil haabe, at man ved en Udvalgsbehandling kan hjælpe noget paa de mest iøjnefaldende Brøst. Mit Partis Ordfører ved Finanslovbehandlingen var allerede inde paa den Tanke, som ogsaa er fremsat fra anden Side, at skabe en Krisefond for mindre Banker. Det vil dog være nogenlunde ugerligt at faa alle Banker ind under en Krisefond, men ved en Revision af Bankloven maa man kunne skabe saadanne Former for fremtidig Kontrol, at en ny Landmandsbank-Affære ikke kan gentage sig. Jeg skal ved denne Forhandling ikke komme dybere ind paa, hvad der kan siges om denne Sag, idet jeg mener, det maa blive Udvalgets Opgave at fremkomme med Ændringsforslag.

Det underer ogsaa mig, at § 2 bestemmer, at Statstilskuddet først begynder at forfalde til Udbetaling den 2. Januar 1925, idet jeg mener, at den Hjælp, som kan og skal ydes, bliver en betydelig større Hjælp, naar den kommer hurtigt. Det, jeg imidlertid særlig har hæftet min Opmærksomhed ved, er § 4, hvor der staar, at „Handelsministeren kan, hvor Omstændighederne findes at begrunde dette, indenfor de i § 1 angivne Rammer bestemme, at andre Ind-